

سرمدی خانی

۱۳۰۷

پنجشنبه کوثری نشر اولی و فرقی و ابرنی هفتتک غنیه

مُتَنِقِ كَمَر

اوتوز بش ساعتده دور عالم

۱۸۸۳ سنه میلادی سنک ۲۵ آغستوسنده جاوا ايله صوماطرا جزیره سی آراسنده کان "صوند" آلهلرندن "قراقاوا" آلهمنده مدهش بریاران طاع باطلامشدر. بو آفت طبعیه اوله برتائیرطبیعی بی موجب اولدی که سیاره منری استیلایلیدی. اندفاعات برکانیه اودرجه شدید وقوعه کلمشدر که حصوله کتیردیکی تزلزلات هوایه کره ارضی کسب سکون ایدنجهیه قدر اوج دفعه طولاشمشدر. طبقات هوایهده حصوله کتیردیکی تموجات بارسدن کچدیکی زمان رصد خانهک بارومترولری ایکی مینترودن زیاده تزیل ایتش، وپارسه ۲۷ آغستوسده [آلآفرانغه] بعدالظهر بری الی کچه، یعنی اندفاع شدیددن اون ساعت صوکره واصل اولمشدر.

بوکچي تموجات هوایهنک سرعتی ساعتده ۱۱۸۰، ویاخود نایهده اوج یوز یکریمی سکر مترودر.

ایلك اهتراز شرقدن یعنی هندستان، عربستان، عجمستان، ممالک عثمانیه و آوستریا اوزرندن ککش، بونک ایچوند اون ساعت صرف ایشدر؛ فقط هوای نسبی ایچنده کی تموجات، صوند بوغازینک اطرافده دأروی بر صورتده انتشار ایدیسوردی.

غرب استقامتده حرکت ایدن تموجات بحر محیط کیری، آمریقایی، بحر محیط آطلانی بی کچدکنک صوکره صباحک دردینی یکریمی کچه، یعنی اندفاع اولدن اون درت ساعت اوتوز دقیقه صوکره پارسه واصل اولمشدر.

تموجات اولیه اون ساعت ظرفنده ۱۱۵۰۰ کیلومترو، تموجات نایه یکریمی درت ساعتده ۲۸۵۰۰ کیلومترو قطع ایشمشدر. بوندن بو تصادم هوائی ايله اوتوز درت ییچق، یاخود اوتوز بش ساعت ظرفنده دور عالم حصوله کلدیکی مستبان اولیور.

اشارات خطیه ايله، وقوع بولان حادثات هوایینی کوسترن آلاقی بولان رصد خانهلرک جمله سنده بارومترو اهترازاتی پک عیان اولهرق کورولمشدر؛ فقط ایشک

هپسی بو قدر اولماوب الک غریبی بوتوجات بر کره دور علم ایشدکن صوکره ایکنجی واونجی دفعه اولمق اوزرده دور ایتش، وهر دورلرنده اوتوز بش ساعت فاصله ايله بارومترولری تزیل ایشدر. بو اثر حیرت انکیزک تاریخ قوننده مثلی سبقت ایتمه مشدر. احمد راسم

قِسْمِلِ اَلْبَن

الراع معصومانه

۴

— کوز یاشندن صوکره تسم —

یاز صاحلیرینه مخصوص اولان سرین، سودالی روزکار، سایه سنه سیغندلیغز آغاجک یاراقلرینی اهترازه کتیریسور؛ آغاجک برداله آصیلش بولنان قفس ایچنده کی قانابه — صبرمه صاچلری مشرقک اوسته طاغیتان محبوبه شرقه، خورشید منوره قارشی — کوچوجک قلبنک حیاتی ترجمه ایدیسور، شرقی سویله یوردی. آغاجک اوکنده کی حوضک، الماسدن چچمکر تشکیل ایدن، فسقیه سی صفا پرور بر شیرلانی حاصل ایدیسوردی.

بوآنسده، باغچمنده بولندیف رفیق — محصول عمرنی آغوشنه آتش اولدینی حالد — یانمه کلدی؛ بو طفل معصومه قارشی قوللری اوزاندم. هیچ وحشت کوستر — مهدی؛ کویا، چوقدن بری طانیدینی بری ایشم کی، متبسمانه قوللری آجدی؛ قوللرمک آراسنه کلدی.

آه... بن چوجوقلری پک سومدم... آنلر کره ارض ایچنده ملائکدر! آنلرک هر تبسمدن ملکیت، هر باقیشدن معصومیت نمایان اولور!... آنلر هیچ برشی یئزلر، یالکر «بری» خواب» کندیلرینی اویقویه دعوت ایلدیکی وقت یالیزلر ایچنده، نورلر آراسنده بر چوق مثاللرینی کورورلر!... قوللری اوزالهرق چیرینلر!... قوجاغنده اولدینی حالد ایری، سیاه کوزلرینک نکه معصومانه سنی بکا عطف ایدن چوجوق هنوز بر بهار کورمش، اون درت آیلق اولمشدی. صاچلری صاریه تمبال ایدی؛ فقط صوکره دن قارامق احتمالی اولدینی پدیری طرفندن درمیان اولیسوردی. آلی،